

252 J. V. SNELLMAN - BORGÅ DOMKAPITEL
25.VII 1844

RA, Borgå domkapitels arkiv

Ödmjukaste Memorial!

Af Herr Guvernören i Länet har jag muntligen blifvit underrättad, att de af mig föreslagna och vid en af tvenne Magistratens i staden medlemmar förrättad syn godkända reparationer å det blifvande Skolhuset icke komma att verkställas, samt att underrättelse härom med dagens post skulle afgå till Högvördigste Herr Biskopen Doctorn och Ordensledamoten och Det Högvördiga Domkapitlet. Om så är, och då häraf skulle följa, att Skolan komme att inrymmas uti rum, enligt mitt bedömande så små, att utom obehaget af den skämda luft, i dessa måste uppstå, äfven i Skolungdomens helsa af dess instängande inom ett så trångt utrymme kan lida, så får hos Högvördigste Herr Biskopen Doctorn och Ordensledamoten så ock Det Högvördiga Domkapitlet jag på det vördnadsfullaste anhålla, det Skolan måtte höggunstigt tillåtas att tills vidare begagna en af den lokal, den härtills innehaft, då uti samma lokal ännu för Gymnasii behof skulle finnas en stor högtidssal och en mindre sal båda uti öfra våningen, samt i samma våning endast Gymnastiksalen komme att blifva för Gymnasium och Skolan gemensam.

Härjemte får jag äfven äran vördsammast anmäla, att jag icke vidtagit någon åtgärd för anskaffande af nya bord, pulpeter, bänkar o. s. v., af skäl, att de, som förefinnas, äro för första behofvet tillräckliga för båda läroanstalterna, samt billigt torde vara, att Skolan behåller de härtills begagnade, då den blifvande Gymnasii styrelsen sättes i tillfälle att efter eget val anordna det i detta hänseende nödiga. Kuopio den 25:te Juli 1844.

Joh. Vilh. Snellman

253 J. V. SNELLMAN - BORGÅ DOMKAPITEL
26.VII 1844.

RA, Borgå domkapitels arkiv

Högvördigste Herr Biskop, Doctorn och
Ledamot af flera Ordnar
så ock
Det Högvördiga Domkapitlet

Till åtlydnad af Högvördigste Herr Biskopens, Doctorn och Ordensledamotens så ock Det Högvördiga Domkapitlets vördade befallning, och öfvertygad, att mina Herrar medlärare, hvilka jemte mig deltagit i Collegii Scholastici beslut att ifrån Högre Elementarskolan i Kuopio skilja gossen Leonard Vilhelm Mohell, dela min åsigt öfver obefogenheten, af Mohells faders anförda besvär, får jag härhos vördsammast afgifva för saken nödiga upplysningar, ehuru jag hvarken kan eller bör träda svarsområde för Collegii Scholastici öfverklagade beslut. Sålunda får jag äran upplysa:

Att gossen Mohells vanartiga lefverne blifvit till fullo intygadt genom hans medskyldigas vittnesbörd och hans egen bekännelse.

Sjelf undandrog sig Mohell ransakningen inför Collegium genom vägran att vid densamma infinna sig, härtill enligt egen utsago uppmuntrad af sin faders honom oförståndigtvis meddelade tillstånd att, när han så behagade, skilja sig från Skolan; men då han på förnyad kallelse infunnit sig hos mig enskildt, erkände han, att han med liderliga quinnor plägat okyskt umgänge och dertill äfven sökt tubba en bland sina yngre kamrater, hvarom denne på gifven anledning hade inför Collegium berättat. Om detta sistnämnda förhållande äfvensom om gossen Mohells egen liderlighet vittnade hans medskyldiga, och tvenne bland dessa urskuldade sin egen brottslighet dermed, att de af Mohell blifvit dertill förledda. De deremot, hvilka Mohells fader kallar hans »uppbagta och delatoriska angifvare», och med hvilka lärere menas Mohells medlärjungar på fjerde klassen, hördes icke såsom vittnen, utan hade bland dem Skolans primus, på gifven anledning, sin pligt likmätigt anmält saken, och ett par andra bland klassens lärjungar bekräftat dennes uppgift, sedan de förut till och med med aga sökt tvinga gossen Mohell från hans dem förhatliga lefnadssätt.

I och för sig skulle Mohells vanart säkert icke genast blifvit bestraffad för förvisning från Skolan. Men då han, ehuru tillhörande Skolans öfversta klass, med sig tubbat lärjungar från andra och tredje klassen och namneligen sökt till otukt förleda äfven sådana, som ännu icke hunnit manbar ålder, då vidare lastens utbredande till flera klasser gjorde kännedomen om dess bedrifvande allmän äfvensom dess upptäckande af Lärarene allmänt kunnigt bland skolungdomen, så fordrade såväl omsorgen om denne ungdom, att dess förförare, bland dessa Mohell, ifrån densamma aflägsnades, som stränghet i de brottsligas straff öfverhufvud blef nödvändig, både för exemplets skuld och för Skolans anseende hos ungdomens föräldrar och målsmän.

Gossen Mohells brottslighet är således fulleligen intygad och af den art, att det stränga straffet måste anses rättvist. Så har det äfven blifvit ansedt af Skolans vördade Inspektör. Likaså har Högvördigste Herr Biskopen, Doctorn och Ordensledamoten, till hvilken jag haft äran vördsammast inberätta om förhållandet, höggunstigt icke ansett något vara att dervid påminna. Gossen Mohells återintagande i Skolan vågar jag dertill anse omöjligt, om icke all skoltukt skall upphäfvast och känslan hos skolungdomen för hvad godt och rätt är utplånast. Ingen öm och förständig fader skulle i min tanka ens önska att i sådana förhållanden få sin son återintagen. Hvad särskildt gossen Mohells fader beträffar, så har han så väl genom det tillstånd att fly Skolan, han redan på förhand hade lemnat sin son, hvaraf äfven denne utan mitt stränga förbud genast efter anmälandet af hans vanart skulle begagnat sig, som ock isynnerhet genom arten af sina klagomål visat, att denna önskan hos honom är ett tomt gyckel, som endast skulle gifva honom tillfälle till ovärdiga utfall mot Skolans lärare. Jag vill dock tro, att mina Herrar medlärare likasom jag vid betraktande af det slags anseende, Landtmätaren Mohell inom samhället åtnjuter, skola bemöta hans utfall med det förakt, de förtjena.

Då likväl en lärares omsorg för lärjungens förbättring och framtida väl hvarken kan eller bör bero dennes faders beteende, så vågar jag till Högvördigste Herr Biskopens, Doctorn och Ordensledamotens så ock Det Högvördiga Domkapitlets upplysta afgörande ödmjukast hemställa, huruvida icke Leonard Vilhem Mohell höggunstigt kunde tillåtas anmäla sig till inträde vid Stiftets Gymnasier, så framt han jemte betyg om erforderliga kunskaper kan uppvisa giltigt vittnesbörd för en förbättrad sedlig vandel. Och får jag, i händelse min vördnads-

fulla hemställan varder bifallen, lika ödmjukt anhålla att derom blifva underrättad, för att med hopp om dylik skonsamhet kunna glädja de föräldrar, hvilkas söner delat vanart och lika straff med Mohell.

Ännu får jag vördsamt tillägga, att då Skolordningen intet stadgar angående Protokolls förande vid Collegii Scholastici eller »Skole-Rättens» sammanträden, så har också vid undersökningen uti ifrågasvarande mål intet Protokoll blifvit hållet, så mycket mindre som denna till en del anställdes af mig enskildt, hvartill äfven gossen Mohells åberopade tredskande föranledde. Dock uppsattes vid öfverläggningen angående de skyldigas bestraffande ett korrt protokoll och justerades, för att i afskrift tillställas Högvördigste Herr Biskopen Doctorn och Ordensledamoten; af hvilket protokoll, så vidt det rörer Leonard Vilhelm Mohell, jag i all ödmjukhet härjemte får äran bifoga en afskrift samt tillika återställa Remisshandlingarne.

Med djupaste vördnad har jag äran framhärda

Högvördigste Herr Biskopens, Doctorn
och Ordensledamotens

så ock

Det Högvördiga Domkapitlets
ödmjukaste tjänare
Joh. Vilh. Snellman.

254 J. V. SNELLMAN - C. R. EHRSTRÖM 27.VII
1844

HUB, Diverse brev

Käraste Carole!

Gladt var det att se några ord af Din hand. Ännu gladare att få Ditt löfte om ett snart återseende. Du kunde väl vara säker på, att jag alltid skulle så mina affärer, att vi kunde råkas.

Nu har jag, sedan Ditt bref anlände, gjort en färd till Österbotten - NyCarleby och Vasa. För resten af sommaren - om den så får kallas - sitter jag bunden vid skrifbordet. Likväl kunde hända, att jag finge ro ett par dagar insupa landtluft på ett afstånd af 3 1/4 mil härifrån. Osäker, hvilken dag Du kommer, lemna jag i sådant fall på gästgifvargården *Kasurila*, 2 1/2 mil härifrån, en biljett till Dig på det att Du vid Din ankomst dit må kunna genast låta ett bud afgå till *Kuustax*, der jag då skulle vistas, eller om det lidit långt på quällen, sjelf komma dit för god nattero.

Hvad skall jag säga om min, vår, tystnad? Spara det tills vi träffas. Emellertid bilägger jag ett sudd, skrifvet på den från fäderneslandet aflägsnaste punkt jag besökt, till bevis att Du der icke var ur mitt minne. Det har sedan dess sutit i min dagbok, hvarur det är ett blad.

Helsa hjertligt Din Frua och Dina barn. Jag väntar att se Dig glad och belåten med lifvet. Välkommen! kärt; kärt!

som alltid,
Snellman

Kuopio d. 27 Juli 44.

P. S. Låt Toveri, om han lefver, följa med.